

Створення таблеток, вкритих оболонкою, на основі сухого екстракту півонії

Ботко А. С., Січкара А. А., Бобрицька Л. О.

Кафедра технологій фармацевтичних препаратів

Кафедра заводської технології ліків

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

antoneo@ukr.net

Порушення сну залишається актуальною медичною проблемою. Не зважаючи на великий перелік седативних лікарських засобів пошук нових заспокійливих засобів продовжується через наявні побічні ефекти багатьох препаратів. Широке застосування в неврології знаходить фітотерапія. До лікарських рослин, що має виражену седативну дію, відноситься півонія ухильна або незвичайна (*Paeonia anomala*). Як лікарська рослинна сировина застосовуються трава, кореневища і корені півонії. Кореневища і корені півонії ухильної містять фенологікозид саліцин, поліфенольні сполуки: дубильні речовини, флавоноїди. У лікарській рослинній сировині знаходяться органічні кислоти: саліцилова і бензойна, а також метилсаліцилат. У листі півонії є поліфенольні сполуки, аскорбінова кислота. В траві містяться іридоїди, сліди алкалоїдів.

В Україні зареєстрована настойка півонії, яка має спазмолітичні, протисудомні властивості, підвищує опір організму людини до гіпоксії, підвищує кислотність шлунку і призначається при функціональних порушеннях центральної нервової системи (невротичних станах, нейроциркуляторній дистонії по гіпертонічному типу). Виготовляють настойку декілька фармацевтичних підприємств: ТОВ «Тернофарм» (м. Тернопіль), ПАТ «Хімфармзавод «Червона зірка» (м. Харків), ТОВ "ДКП "Фармацевтична фабрика" (с. Станишівка Житомирської обл.). Але вітчизняні препарати на основі екстракту півонії у вигляді твердих лікарських форм відсутні, хоча така лікарська форма як таблетки має ряд переваг, серед яких точне дозування діючих речовин, зручність застосування і носіння з собою, швидкість прийому.

Тому метою нашої роботи стало створення таблеток з сухим екстрактом півонії.

Екстракт півонії сухий містить як діючі речовини суму фенольних глікозидів у перерахунку на саліцин і суху речовину 16,0 %. За даними літератури було обране дозування екстракту в таблетках - 150 мг. Екстракт півонії (10:1), виготовлений ТОВ «НВК «Віларус» (м. Ладижин Вінницької обл.), має коричневий колір, своєрідний запах і гіркий в'язучий смак, тому таблетки-ядра необхідно покривати оболонкою.

За даними наукової літератури на таблетки з екстрактами наносять як дражжане покриття так і сучасне плівкове, яке включає суміш для оболонки «Opatry» (Colorcon Inc.,

США) зі спиртом полівініловим у складі, «Pharmacoat» (Shin-Etsu Chemical Co., Ltd, Японія) з гідроксипропілметилцелюлозою (ГПМЦ). Нещодавно на ринку України з'явилися нові види водорозчинних покриттів марки SheffCoat™ HS фірми «Kerry Group plc» (Ірландія), що пропонуються компанією «Witec» (м. Одеса, Україна). Покриття на основі ГПМЦ особливо підходять для нанесення оболонки на таблетки, ядро яких може розмиватися під час технологічного процесу, містить чутливі до вологи діючі речовини. Додатково покращені еластичність і підвищена адгезія плівки марки SheffCoat™ HS досягаються за рахунок додавання гідроксипропілцелюлози (ГПЦ).

Таким чином, створення таблеток з екстрактом півоніє є актуальним і необхідні додаткові дослідження для розробки нового лікарського засобу.

Фізико-хімічні дослідження густого екстракту кірказону ломоносovidного

Брага М.К., Буряк М.В., Ярних Т.Г.

Кафедра технології ліків

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

marinaburjak@gmail.com

На сьогоднішній день на фармацевтичному ринку України спостерігається тенденція росту частки фітопрепаратів. Все більше у виробництві лікарських препаратів і косметичних засобів використовуються рослинні екстракти, настойки. В цілому причинами такого розвитку промисловості є:

- незначна кількість токсичних ефектів;
- можливість раціонального поєднання лікарських рослин між собою та з синтетичними засобами;
- цінова доступність;
- менталітет українського населення.

Позитивне ставлення пацієнтів до ліків на основі лікарської рослинної сировини сформувалося завдяки багатовіковим традиціям та досвіду народної медицини.

Тому, разом з пошуком нових лікарських рослин проводиться поглиблене вивчення рослин, що традиційно використовуються в медицині. Однією з таких рослин є кірказон ломоносovidний. Співробітниками кафедри хімії природних сполук отримано густий екстракт кірказону ломоносovidного або інша назва хвилівника звичайного.

Для медичних потреб використовують коріння (*Radix Aristolochiae clematidis*) і траву (*Herba Aristolochiae clematidis*) хвилівника. Коріння хвилівника містить алкалоїди